

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/I. Vse pošiljatve je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštne. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠI

Glasilu Udruženja Jugosl. Učiteljstva - Poverjeništvo Ljubljana

Licealna knjižnica
1058 Ljubljana, Strossmayerjeva ulica.
II. drž. gimn. (Bpl.)

Izhaja vsak četrtek. Naznaša za neorga-
40 Din, za inozem.
Posamezna šte-
vanstvo „Pov. UJU-
ana“ ima s člana-
lačano naročnino
— Za oglase in re-
klamne notice vseh vrst je
plačati po Din 2:50 od petih
vrste. Inerdatni davek po-
sebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Sklepi glede sokolske vzgoje, sprejeti ob priliki skupščine UJU v Dubrovniku.

Resolucija

učiteljev, članov sokolskih društev ISS in članov Jugoslov. Učiteljskega Udruženja, sprejeta na sestanku dne 26. avgusta 1924 v prostorih Sokolskega društva v Dubrovniku, se glasi:

Smatramo vprašanje telesne vzgoje v osnovnih in višjih šolah kot sestavni in nerazdružljivi del obče človeške vzgoje, brez katere človek ni popolnoma omikan in sposoben za obstanek in razvoj, dalje dosledno z resolucijo o učnem načrtu, v katerem učiteljstvo zahteva, da se telesna vzgoja postavi na sokolsko osnovo in sokolski sestav, zahtevamo:

1. Da pristojne šolske oblasti — v prvi vrsti ministrstvo prosvete — priredijo takoj nekaj telovadnih tečajev v vseh večjih mestih kraljevine. V teh tečajih naj učiteljstvo pridobi temeljno praktično znanje za pouk telovadbe na osnovnih šolah.

2. Da se na pedagoških šolah osnujejo mesečni višji telovadni tečaji.

3. Da se na učiteljskih — moških in ženskih — nastavijo najboljši strokovni učitelji.

4. Da se čim prej prične s pripravami za ustanovitev visoke šole za telesno vzgojo.

5. Da se v ministrstvu prosvete, oddelek za osnovni nauk, namesti strokovni učitelj kot referent za telesno vzgojo na osnovnih šolah.

6. Da se sokolski sestav telesne vzgoje zakonito uveljavi, tako da ga nima nihče pravice premeniti naredbenim potom ali ga zamenjati z drugim sestavom.

Da se to uresniči, zahtevamo od uprave Jugoslov. Učiteljskega Udruženja, da predloži gorenji predlog potom glavnega odbora pismeno gospodu ministru prosvete s prošnjo, da jih čim prej uveljavi in uzakoni.

Od Jugoslov. Učiteljskega Udruženja pa kot njegovi člani zahtevamo:

1. Da v glavnem glasilu Jugoslov. Učiteljskega Udruženja v »Narodni Prosveti« prične s članki diskusije o telesni

vzgoji šolske mladine. V teh člankih naj člani Učiteljskega Udruženja iznesejo misli o potrebi telesne vzgoje in o najlažjem in najhitrejšem reševanju tega vprašanja. Posledica take diskusije naj bo predavanje o telesni vzgoji šolske mladine, ki naj bo na dnevnem redu V. glavne skupščine leta 1925. Tu naj se na podlagi te diskusije, predavanja in sklepov skupščine ugotovi stalno in jasno mišljenje o tem velevažnem vprašanju šolske vzgoje naše mladine.

2. V okviru Jugoslov. Učiteljskega Udruženja naj se sestavi anketa učiteljev-strokovnjakov o tem vprašanju, ki naj uredi vse detaile za učni načrt, da se more edinstveno postopati.

3. Glavni odbor Jugoslov. Učiteljskega Udruženja naj sporoči gorenje misli odboru ISS, s katerim naj stopi v čim ožjo zvezo, da vzajemno rešita in pomagata uresničiti te sklepe.

Gorenja resolucija, ki jo je sprejelo učiteljstvo, ki se zanima za telesno vzgojo šolske mladine, vsebuje v glavnem zahteve, ki jih je jugoslovensko Sokolstvo že opetovano stavilo merodajnim faktorjem v uvaževanje, zasledujoč pri tem važnost telesne vzgoje kot pomemben faktor za razvoj in napredek naroda. Žal, se doslej še ni uresničil nobeden teh predlogov in merodajni činitelji ne kažejo posebne naklonjenosti tem upravičenim zahtevam.

Umestno bi bilo, da bi se poudarjalo v tej resoluciji tudi zahtevo, da se strokovno učiteljstvo za telesno vzgojo na šolah tudi primerno nagradi težki službi, ki jo mora vršiti pri pouku telovadbe. Danes je baš to učiteljstvo v gmotnem oziru na jako slabem stališču, ker se vzlic študijam, ki jih mora dovršiti, v službenih prejemkih ne razlikuje od učiteljstva na osnovnih šolah. Da pri takih razmerah ni pričakovati, da bi se učiteljstvo posvetilo strokovnim študijam telesne vzgoje, je naravno, kar pa nikakor ni dobro znamenje za napredek šolske telesne vzgoje. Merodajni činitelji naj bi pri reformi šolske telesne vzgoje imeli tudi to dejstvo pred očmi pri izboljšanju te vzgojne panoge.

VLADIMIR POŽAR:

Pravni položaj učiteljstva.

(Dalje.)

d) O službenih prejemkih vobče, ne bom izgubljal časa. To je oni del naših pravnih razmer, za katere se pod silo slabih razmer zanima vsakdo.

Žal, da čakamo že od 1. oktobra 1923 na doplačila, pa jih še nimamo. Od plač samih, ki nam gredo z novo draginjsko doklado vred za 1 mesec, si ne bomo mogli nič opomoči, dasj je že marsikdo računal na novo obleko in ubavalo, kojega si doslej iz službenih prejemkov nismo mogli pristradati. Naša močna organizacija naj torej dela na to, da dobimo vse zaostalo naenkrat in takoj, ker kdor hitro da, dvakrat da.

Skoro vse učiteljstvo se je razveselilo tudi stanarine, ki je doslej ni imelo, vsaj povsod ne. Nejasno pa je vprašanje stanarin pri užitku naturalnih stanovanj šolskih voditeljev. Vrednost taistih bi se morala šele preceniti, ker tako veleva čl. 39. uradniškega zakona.

Taka cenitev pa ni posebno lahka in zakon tudi ne predvideva, kdo jo izvrši: V tem oziru so le te možnosti: 1. naj bi se vzela za podlogo cenitve, povprečna stanarina, ki so jo odrajovali krajni šolski sveti onim šol. voditeljem, ki v šolskem posloplju niso imeli naturalnih stanovanj. Krajni šolski sveti so tako

krajevnim razmeram primerno ocenili stanovanja 2 sob s pritliklinami, kakršno je šol. voditeljem po zakonu, 2. Okrajni šolski sveti poznajo te stanarine iz proračunov, g. okr. šol. nadzorniki pa tudi vsa naturalna stanovanja, vsied česar bi tudi ti lahko ocenili stanovanja po svojem prepričanju, 3. Gotovo pa so bila stanovanja šol. voditeljev cenjena že pred leti, saj so se zaračunavala pri odmerah imenovalnih taks. Treba bi jih bilo le primerno draginji sedanjih časov povisati. 4. Ustanovile bi se tudi lahko posebne cenilne komisije, v katerih naj bi bili okrajni šolski nadzorniki, ki poznajo naturalna stanovanja.

Nastaja pa vprašanje, ali je šolska oblast upravičena odtrgovati od postavno določene stanarine faktično vrednost in kaj bodo rekli še obstoječi krajni šolski sveti, ki so pravni gospodarji šolskih posloplj in tedaj tudi naturalnih učiteljskih stanovanj, če se faktične stanovniške vrednosti ne bo izplačevalo njim, ki morajo skrbeti tudi za vzdrževanje in popraviljanje taistih. Zakon o državnih nameščencih res določa v čl. 39., da dobi nameščenec — ki uživa stanovanje od državnega ali samoupravnega telesa — stanarine le toliko, v kolikor preseza stanarina, ki bi mu pripadala vrednost stanovanja. Iz tega bi sledilo, da ostane faktična vrednost naturalnih stanovanj v državnih blagajni. Stanarina pa je del plače, ki jo prejema učitelj, kot državni nameščenec izplačano od države in je tedaj čudno, da bi morale občine prispevati še posebej k njim in to v obliki odtegljajev pri onih učiteljih, ki uživajo po njih postavljena naturalna stanovanja.

Zato bi bil v izogib preprirom med učitelji z naturalnimi stanovanji in krajnimi šolskimi sveti kot lastniki in vzdrževalci potreben dogovor glede odpla-

čevanja stanovanj, ki bi ga ti učitelji odrajovali v mesečnih obrokih njim samim. 5. Država naj bi odplačala vso stanarino upravičencu, ta pa prvemu stanodajalcu dogovorjeno vsoto.

Čim bi bila zahteva krajnega šolskega sveta za stanovanje previsoka, naj bi si najel učitelj stanovanje kjerkoli.

Samski voditelji šol bi bili tudi oškodovani, če bi si bili dolžni z odtegljaji od stanarine plačevati stanovanje 2 sob, kuhinje in drugih pritliklin, ki jih ne rabijo, pa spadajo k njih naturalnemu stanovanju, kojega faktična vrednost se jim odtrga od stanarine, ki znaša pri njih le 75% celokupne stanarine, določene v zakonu. Tudi ti še navadno nimajo svoje oprave in si najamejo vsled tega drugod sobico, vsled česar bi morali plačevati naturalno stanovanje v šoli, povrh pa še opravljeno sobico drugod.

Z ozirom na predidode bi bila rešitev glede stanarin onim, ki imajo naturalna stanovanja, najenostavnejše, če bi se učitelji sami pogajali glede plačila stanovanj s krajnimi šolskimi sveti.

Za naš okraj je važen tudi člen 40. nove pragmatike, ki pravi: »Za stroke ali krajine, kjer se opravlja služba s stalno zvišano pozornostjo ali s posebnim naporom ali z izvestno nevarnostjo za življenje ali zdravje državnih uslužbencev, ali za stroke, ki se po svojem značaju posebno odlikujejo, prav tako pa tudi za pojedine službene položaje ne glede na značaj stroke, ki se nekoliko dvigajo nad skupino, v katero spadajo, pa vendarle ne morejo biti uvrščene v višjo skupino, odredi ministrski svet sporazumno s finančnim odborom narodne skupščine posebne doklade na plačo, bodisi v denarju, bodisi v naravi.«

Poglejmo v koliko prihaja ta člen v poštev za naš okraj.

(Dalje prih.)

Naš stanovski naraščaj.

—uč Z drugega sestanka učiteljskega naraščaja v Mariboru. Zbrali smo se 6. t. m. v deški meščanski šoli. Tovarišica Vera Vodenikova je otvorila sestanek. Presrečno je pozdravila vse navzoče, zlasti g. prof. L. Pivkoto, ki je ta večer govoril. Besede dr. Pivkote so nas vse globoko dojmile; ne bomo jih pozabili, vzeli jih bomo s seboj na našo dolgo, še zastrto pot v življenje. Pa saj je predavatelj g. dr. Pivko tudi tako zanimal svoj govor: »Mladim tovarišem na pot«. Prikazal nam je učitelja, Učitelja, ki sam samec živi in deluje na vasi — toda za njim in okrog njega ožja in širša domovina, ljudstvo, narod, tovariši in organizacija. Le navidezno živi in deluje sam, v resnici pa presojajo in ocenjujejo njegovo življenje in delo vsi: otroci, ljudstvo, narod, tovariši, organizacija. V to okrožje je postavil predavatelj učitelja. Govoril je o njegovem življenju; o realnem: boj za obstanek, uveljavljanje med tovariši, ljudstvom in o idealnem: vzgoja otrok, vzgoja samega sebe, iskanje duše. V zvezi s tem nam je prikazal učiteljevo osebnost. Govoril je o njeni moralni, nadarjenosti in kolegialnosti. Biti dober radi dobrote, vzgleden radi

vzglednosti, to je moralen radi morale in ne radi samougajanja in radi »kaj bodo ljudje rekli?!« Nadarjenost. Govornik ni mislil na zmožnost, da se česa lahko in hitro naučiš ali privadiš — govoril je temveč o izžarevanju duševnih vrednot, o sposobnosti, da od svojega notranjega bogastva podarjaš njim, ki iščejo, ki si žele, ki so v potrebi. Ne podarjaš jim, ne, da bi kazali, od kod so prejeli, temveč, da bi jim tvoj dar pomagal v razvoju in napredku. In o kolegialnosti je govoril. Tovarištvo dviga stanove in je začimba skupnega dela in dviga vrednost posameznika in njegovega dela. Tovariši se vesele skupnih uspehov in uspehov posameznika; netovariš, sprt s tovariši, predstojniki, morda celo sam s seboj, je kakor drevo sredi pustinje, raste, a ne rodi; zruši se v viharju, ki besni čez ravan.

Dr. Pivko nam daje na pot moralo, nadarjenost in kolegialnost. Velik dar. Pravo vrednost bomo spoznali na poti... tako se je zahvalila g. predavatelju predsednica Vera Vodenikova in prešla k naslednji točki dnevnega reda.

Tretji sestanek bo 20. decembra t. l. v deški meščanski šoli ob 1/2 6. uri zvečer. Govoril bo tov. Hren Anton, nadučitelj v Studencih. Ta sestanek bo vo-

LISTEK.

FRANJA HRIBARJEVA:

II. Počitniški izleti učit. Fer. Saveza.

(Dalje.)

(Od Šibenika preko Sušaka v Ljubljano.) Nadaljujem poročilo ljubeznive tovarišice Mile in v kratkih potezah očrtam, kako smo potovali po našem razstanku v Šibeniku dne 18. avgusta 1924. Mnogo je bilo prerekanja za in proti nadaljnemu potovanju v Split, mogoče še celo v Boko. Nekaterim so zmanjkale toli potrebne pare, druge zopet je vleklo domov, tretji so še imeli pred seboj potovanje na našo divno Gorenjsko. Mir-

nim potom smo se poravnali in spremili pet naših dragih na železniško postajo Šibenik, odkoder so se odpeljali približno ob 18^{1/2}. proti Splitu. Nobeno oko ni ostalo suho, ko smo se poslavljali. Skoraj bi se zdelo smešno, da je kaj takega mogoče! Le kdor bi potoval z nami, živel z nami, bi nas razumel!! Ostali smo šli še hitro v »Grand hotel Krka«, kjer smo stanovali, po našo prtljago. Večerja! Jeli smo še, žalibog zadnja večerja v prijaznem Šibeniku, in odhiteli na par korakov oddaljeni salonski parnik »Zagreb«. Odpotovali smo ob 9^{1/2} na 20. Ko smo si vse uredili in je vsak imel svoj udoben prostorček na krovu, smo kmalu utrujeni pospali. Pa to skoro ni imenovati spanje. Vsa hip se ti oglasi eden ali drugi: »Poglejte tja!« in zopet »tja!«

Kar se začuje pritažen smeh ob vsakokratnem obračanju. Zopet zadremljemo, parnik drvi dalje. V polsnu zaslišimo od daleč petje in godbo. Kaj je? Sokoli se vračajo z otoka, če sem si prav zapomnila. Preko, kamor so odšli zjutraj zarna iz Šibenika. Vsi smo zopet na mah pokonci in gledamo razsvetljeno ladjo s Sokoli, ki plove mimo nas. Zopet je vse tiho, le morje se začne pomalem razburkavati in vzdigovati valove proti naši ladji. Vedno hujiš in silnejši je bil vihar, tako da nas je že pošteno premetavalo na vse strani. Kljub temu pa smo sladko dremali in sanjali. Hipoma pa se vzdigne s silnim viharjem velikanski val, ki preplavi krov, na katerem smo ležali. V trenutku smo bili vsi na nogah. Nekaj časa smo se preplašeno gledali, potem pa od

srca smejali, ker smo bili vsi popolnoma mokri. Pobrli smo s težko silo naše košare, škatlje, dežnike in instrumente in kakor pijani bežali po krovu na varnejši, toplejši prostor za kotlom. Bilo je to ob 4. zjutraj v zloglasnem sinjskem zalivu. Zadnje jezo je morje s tem razlilo na nas, kajti počasi se je začelo umirjevati in je bilo ob solnčnem vzhodu zopet mirno, nepregledno in krasno kakor prejšnji dan. Srečno smo dospeli po 11-urni vožnji brez vsake nezgode 11. avgusta ob 7. zjutraj na Sušak. Oddahnili smo si pa le, ko smo čutili trdna tla pod seboj.

Po kratkem zajtrku smo šli na sve-tovnoznan Trsat, do katerega prideš ali po krasni cesti, ali pa po strmih stopnicah z malimi presledki. Mislim, da smo

dil tov. Tomazič Božo, zapisnik bodeta sestavila tov. Justina Zark in Stanko Fabič.

Danica Štrekelj — Jan Šajna.

Trgovsko-obrtno in kmetijsko šolstvo.

— **Trgovsko in obrtno šolstvo Slovenije.** V Trgovskem ministrtvu se je vršila konferenca med ministrom dr. Žerjavom, ministrom Šurminom ter šefom oddelka ministrtva trgovine v Ljubljani dr. Marnom radi prevedbe učiteljskega osebja na srednji tehniški šoli v Ljubljani, v puškarni v Kranju in na drugih strokovnih šolah v Sloveniji. Trgovinski minister je pristal na to, da se ministrskemu svetu predloži predlog uredbe, s katero se bo na temelju člena 245. uradniškega zakona omogočilo, da se tudi to učiteljstvo prevede v višje kategorije. Trgovinski minister se je tudi strinjal s tem, da se državno učiteljsko osebje porablja na nedržavnih strokovnih šolah. Trgovinski minister je pristal na to, da se zahteva izredne kredite za obrtno nadaljevalne šole v Sloveniji.

Splošne vesti.

— **Sokolska župa Kranj priredi župni vaditeljski tečaj** v Kranju. Vabljeni so tovariši(ce) iz kranjskega in radovljiškega sreza, da prijavijo odboru Sokolske župe Kranj, ako žele posecati tečaj, ki bi se vršil 14 dni nepretrgano, odosno 14 zaporednih nedelj. V slučaju, da se prijavi dovoljno število udeležencev, bi se vršila oba tečaja, zato naj interese izjavijo, za kateri tečaj se odločijo in pošljejo prijave do 25. decembra t. l. na navedeni naslov. Kdor se prijavi za 14 dnevni tečaj, mu izposluje JSS potrebni dopust. Začetek tečaja se objavi pravčasno.

— **Posle oblastnega referenta za srednje šolstvo v marib. oblasti** prevzame g. Matija Pirc, ravnatelj drž. mošk. učiteljšča v Mariboru.

— **Razpisa učiteljskih služb v mariborski oblasti** še nismo prejeli od mariborskega velikega župana, zato ga nismo mogli priobčiti v tej številki.

— **Gospod Ivan Štrukelj, predsednik Slomškove zveze** zahteva, da mora zaradi 200 Slomškarjev izpremeniti svoje mišljenje glede smeri organizacije 2500 učiteljev v Sloveniji in nad 13.000 učiteljev v državi. Zaradi teh 200 Slomškarjev se mora preustrojiti vsa organizacija in se mora njihovemu mišljenju pridružiti nad 13.000 učiteljev v državi, da bodo našli milost vstopa Slomškarjev v UJU na povelje g. Štruklja. — **O smeri UJU ne odloča samo slovensko učiteljstvo**, temveč tudi nad 10.000 učiteljstva izven Slovenije, ki je sprejelo pravila UJU in ki določa smer Udruženju na glavnih skupščinah. — Slomškarji morajo pripoznat, da so bili deležni že marksikater materialne in pravne dobrine, ki jo je izvojevalo UJU in tudi dobro vedo, da sami niso storili še ničesar za občo korist učiteljstva. Ima pa organizacija Slomškove zveze ogabno zgodovino, kar se tiče materialnega oškodovanja učiteljstva.

— **Vodstvo »državne« zaloge šolskih knjig** je smatralo za potrebno, da je izdalo v »Slovenu« in »Jutru« popravek k naši kritiki glede Schreinerjeve čitanke. Ugotovljamo, da sedanjega g. vodjo zaloge nismo delali odgovornega, ker nam je znano, da je pod prejšnjim vodstvom bila dana čitanke v tisk, pač pa bi se ne izrabljalo imena pok. rav. Schreinerja za sestavke, ki so bili pobrani iz čitank Učiteljske tiskarne. Zoper metodo smo nastopili, da zaloga šolskih knjig izdaja čitanke, ki so pobrane iz čitank Učiteljske tiskarne in proti temu smo nastopili, da se izrablja Schreinerjevo ime, pravi avtor, ki je na nečeden način pobral sestavke iz čitank Učiteljske tiskarne se pa skriva za Schreinerjevimi hrbtom. Glede aprobacije govori naslovna stran. Avtonomističnega duha čitanke ne prikrijejo niti lepe slike. Konkurenca, da se izstriže iz treh čitank Učiteljske tiskarne glavne sestavke in se na ta način izda nova konkurenčna čitanke, je pa vsekakor zelo umazana, ne glede na to, da Učiteljska tiskarna plačuje poleg tega še pošteno svoje davke za svoj obrat.

— **Nabiralce »Zvončkovih« naročnikov** prosimo, naj z vso vnemo hitijo z nabiranjem naročnikov. Postregli bomo tudi še naknadno s l. zvezkom, ker smo ga natisnili v zelo številni nakladi. Poleg tega nam pa tudi stavek stoji za slučaj potrebe ponatisa l. zvezka. Samo hitite s prijavi.

— **Dokončni šolski in učnj red.** Kdor bi ga mogel odstopiti, naj to javi z navedbo cene ali v zameno za kak starejši letnik »Zvončka« ali »Popotnika«. — Strokovno tajništvo UJU pov. Ljubljana.

— **† Smrtna kosa** je zopet pobrala enega najboljših tovarišev **Matijo Krauland**, nadučitelj v pok. v Črnem potoku na Kočevskem. Umril je dne 5. grudnia v 60-letni starosti in dne 7. t. m. so ga spremili k zadnjemu počitku sosedni tovariši in tovarišice, šolska mladina, ondodno gasilno društvo in mnogobrojno ljudstvo. Rojen je bil v Gorenju, občina Stara cerkev na Kočevskem. Osnovno šolo je obiskoval v Stari cerkvi, potem gimnazijo v Kočevju, za tem pa državno učiteljšče v Ljubljani. Leta 1883. je napravil zrelostni in leta 1886. usposobljenostni izpit v Ljubljani. Služboval je potem na kočevskih šolah v Koprivniku, potem v Smukah, nazadnje kot nadučitelj v Mozlju. — Po prevratu je bil dne 31. avgusta 1919 upokojen brez njegove volje in brez njemu znanega vzroka, a ne po novem zakonu z dnem 14. julija 1910, ampak po starem zakonu s kronsko penzijo. Ta krivica ga je duševno tako potrla, da je začel hirati. V borbi za šolo in učiteljstvo je stal vedno v prvih vrstah. Poučeval je zanimivo in predvsem praktično. Zato je bil tudi odlikovan z zlatim križem. Bil je znan kot zelo gostoljuben. Jako nevoljen je bil, ako je prišla učna oseba v vas, ne da bi se oglasila pri njemu. — Ni več med nami, a njegova oseba in njegovo delo v šoli in za šolo bo nam in ljudstvu trajno v dobrem spominu. Rajska zarja naj mu sije! Bog tolaži za njim žaluječe!

— **Odlikovanje.** Odlikovana sta z redom Sv. Save V. razreda tudi **Juraj Režek** in **Fran Marolt**, oba učitelja v pokoju v Ljubljani.

— **Dolžnike na naročini »Zvončka«**, ki so že prejeli obračun za II. polletje prosimo, da nam čimpreje poravnajo zastanke, sicer bo dolg pri tiskarni ob novem letu prevelik in račun seveda pasiven. Prosimo torej hitite z nakazili.

— **ZVONČKOVE NAROČNIKE opozarjamo, da bomo razposlali l. zvezek novega letnika že v soboto, dne 20. t. m.** Vsem bomo priložili položnice ter prosimo vse nove in stare naročnike, da nam nemudoma nakažejo vsaj polletno naročnino. Za mesečnike to seveda ne velja. Kdor nam ne pošlje polletne naročnine, ga ne bomo smatrali naročnikom in mu druge številke ne bomo več poslali. Če bi se kdo ne nameraval naročiti več na »Zvonček«, naj nam prvi zvezek takoj vrne.

— **Novo!** Do par dana izači če »Kratka srpsko-hrvatska slovnica« I. deo sa ovim sadržajem: Predgovor, č, d, dž, prelaženje glasova, pravopis, naglasak, naslonjenice, skakanje naglasaka na predlog, e, ije(je)-kavci, spreznanje svih vrsti glagola u svim vremenima, načinima i oblicima. Ima 56 stranica malog formata, a stajat će samo 5 Din, tako da je može i najsiromašniji nabaviti. Naklada je moja, te sve narudžbe slati na: Tomo Jedrinić, učitelj — Ljubljana (Sv. Jakoba trg 7/II.) Preprodavcima dajem kao nagradu 15% od prodajne cene.

UČITELJSKA TISKARNA JE IZDALA SLEDEČE TISKOVINE:

1. Prošnje za povišico.
2. Uverjenje o službeni dobi in službovanju k prošnji za povišico.
3. Rešenje, k prošnji za povišico in za penzijo.
4. Prošnje za železniške legitimacije: A za aktivne državne uradnike; B za upokojenice; C za rodbinske člane (vdove in sirote) državnih uradnikov.
5. Službeno razpredelnico, k prošnji za službeno mesto.

— **Vsled obče denarne krize**, kakor tudi vsled slabega gmotnega položaja današnjih državnih in drugih nameščenec, je istim skoro nemogoče, nabaviti si le najnujnejše gospodarske potrebščine, kakor na pr. obleke, manufakture, perila itd. Tudi, ako kdo prosi pri kakem denarnem zavodu za tozadevno posojilo v svrhu nabave takih potrebščin, istega zelo težko, ali pa sploh ne dobi, in če že, zaračunavajo ti zavodi visoke obresti in druge visoke manipulacijske stroške. Take prošnje se vlečejo na tedne od ene do druge seje, deloma ni mogoče dobiti primernih porokov itd., tako da prosilec končno le ne pride do zaželenega posojila, oziroma do zaželenih potrebščin. Vse te okoliščine uvidevajoč, je tvrdka Davorin Johan in drugovi, družba z o. z. Maribor, Gregorčičeva ul. 1, osnovala poleg že obstoječe manufakturne trgovine in lastne prvovrstne krojačnice, še

kreditni oddelek, kjer dobiva lahka vsak in brez kompliciranih formalnosti zaželeno predmete, in sicer proti rednemu odplačevanju na mesečne obroke. Tvrdka ima v zalogi fino angleško in češko sukno, vse vrste platna za perilo itd., izgotovljene obleke in že izgotovljeno vsakovrstno perilo, pletenine in vezenine, in poleg tega še lastno prvovrstno krojačnico z le prvovrstnimi močmi, kjer se dobivajo obleke za gospode in dame kakor tudi uniforme. Vsak, kdor rabi obleko, zimsko sukno, ženski plašč, perilo itd., ali pa samo štof, oziroma sukno ali platno itd., naj takoj piše tvrdki ter natančno naznani, kake vrste štofov itd. želi, nakar se mu nemudoma pošljejo vzorci z natančno navedbo cen. Navede naj tudi način odplačevanja ter natančen naslov službenega mesta; ako želi obleko po meri, naj pošlje pravilno in natančno mero, nakar se mu ista tekom enega tedna izgotovi in doloži. Ravno sedaj je dana vsakomur že ugodna prilika, nabaviti svojem lepa in primerna božična in novoletna darila. Lepi štofi za gospode in dame, Double, Velourji itd.) Ker je tvrdka posebno za državne nastavljenice velikega in važnega pomena, isto najtopeje priporočamo ter obenem tudi opozarjamo na njen današnji inserat.

Imenovanja in napredovanja.

— **I. Napredovanja, V I. grupo II. kategorije** so napredovali: Peček Avgust Uroš, učitelj v Ptuj; Krapš Roza, učiteljica v Ljubljani; Petrak Ivo, učitelj v Celju; Lupša-Jandi Franja, učiteljica pri Mali Nedelji; Blaganje-Gorišek Matilda, učiteljica v Ljubljani; Premič Iva, učiteljica na Viču; Hrlihar Franja, učiteljica v Laporju; Pestešek Rihard, učitelj v Celju; Pavlošič Minka, učiteljica v Radovljici; Gorican Marija, učiteljica v Slovenski Bistrici; Golob Janko, šolski upravitelj na Raki; Stante Martin, učitelj v Celju; Sadar-Kleinmayer Marija, šolska upraviteljica v Ljubljani; Kozamernik Justina, učiteljica v Dolnjem Logatcu; Tušak Fran, učitelj v Lajtersbergu-Krčevini pri Mariboru; Kobal Josip, učitelj v Ljubljani; Cegnar Ivanka, učiteljica v Ljubljani; Vohič-Trstenjak Ema, učiteljica pri Sv. Trojici v Slov. gor.; Brezovar Matija, učitelj v St. Rupertu; Arnssek Janko, šolski upravitelj v Hruščici; Abunar-Pezdir Marija, učiteljica v Ljubljani; Stritar Albin, učitelj v Ptuj; Jankovič-Jurko Mira, učiteljica v Vojniku; Puc Franja, učiteljica v Slovenski Bistrici; Lušin Elza, učiteljica v Ljubljani; Polak Marija, šolska upraviteljica v Ljubljani; Žitko-Hinek Amalija, učiteljica v Vel. Laščah; Medved-Coretti Justina, učiteljica v Mariboru; Fegic Bogomir, učitelj v Ljubljani.

— **V 2. grupo II. kategorije** so napredovali: Ahačič Josipina, učiteljica v Mokronogu; Tavčar Marija, strokovna učiteljica v Krškem s pripadajočimi 10%; Okorn Regina, učiteljica v Radečah; Jocič Peter, šolski upravitelj v Predvoru; Ostrc Josipina, učiteljica pri Mali Nedelji; Škerjanc-Zurc Mara, učiteljica v Gomilici; Gobec Vekoslav, učitelj v Celju; Peterlin Zofija, učiteljica v Ljubljani; Tavčar Ivan, učitelj v Ljubljani; Heren Marija, učiteljica v Ljubljani; Prudč Ana, učiteljica v Cerknici; Hočevar Fran, učitelj v Šmihelu pri Novem mestu; Crnjač Karel, šolski upravitelj na Čatežu; Stanetič-Prelóg Matilda, učiteljica v Murski Soboti; Pšeničnik-Petrinc Julija, učiteljica na Zidanem mostu; Braz-Grilc Franja, učiteljica v Podbrezju; Zupanc Stanislava, učiteljica v Dolenji vasi pri Ribnici; Ipavec Vojislav, učitelj v Mariboru; Trobiš Josip, šolski upravitelj na Bučki; Čížek Gustav, učitelj v Murski Soboti; Cerar Marija, učiteljica v Ljubljani; Ferjan Gustav, šolski upravitelj na Grosoplem; Baran Mara, učiteljica v Mariboru; Kovačič Maks, šolski upravitelj pri Sv. Križu pri Litiji; Zel Janko, šolski upravitelj v Apačah; Sombathely Ana, učiteljica v Gaberju; Puhar Karel, učitelj v Ljubljani; Kristof Anton, šolski upravitelj v Radomljah; Lajovic Albin, ravnatelj mešanske šole v Trzinu s pripadajočimi 10%; Porenta Urška, učiteljica v Hruščici; Golež Fran, šolski upravitelj v Vitanju; Debelak Zofija, strokovna učiteljica v Celju s pripadajočimi 10%; Cibic Drago, učitelj v Mariboru.

— **Upokojeni so:** Ana Osana, učiteljica v Žitečki vasi, Albina Sark, stalna učiteljica v Ljubljani, Vendelin Sadar, stalni učitelj v Ljubljani in Viljem Gebauer, stalni šolski upravitelj v Šmihelu pri Novem mestu.

— **Na zagrebškem vseučilišču** je imenovan za asistenta na nevrološko-psihijatrični kliniki dr. Ciril Komotar.

Učiteljski pravnik.

NOVI PREDPISI ZA POVVIŠICE.

Ker se zaradi napravilne oblike in nepopolnih podatkov često zakasni nakazilo povišice, je ministrtvo prosvete z razpisom O. N. br 53.296 od 9. oktobra 1924 predpisalo naslednjo obliko tozadnih vlog:

Predmet: Prošnja za povišico plače učitelj v
Takse prosto po čl. 128. čin. zak.

Podpisan ———, učitelj ———
v ——— imam ——— dne ———
——— 19 ——— službenih let
(sem napravil ——— usposobljenostni izpit), zato prosim za nakazilo ——— grupe položajne plače ——— kategorije, ———

stopnje osnovne plače in stanarine letnih ——— Din.

Kot podatke za gorenje navajam:
Prvič sem nastopil ——— službo dne ——— in služim brez prekinitve.

Službo sem prekinil:
od ——— do ——— let ——— mes ——— dni —

Skupno: let ——— mes ——— dni
Do dospelosti povišice imam stalne učiteljske službe za napredovanje ——— let ——— mes ——— dni.

Usposobljenostni izpit sem napravil ——— dne ———.

Dosedanji moji službeni prejemki so: ——— Din ——— grupe položajne plače ——— kategorije, ——— Din ——— stopnje osnovne plače in stanarine letno ——— Din.

Prošnji prilagam overovljeni prepis ——— dne ——— 19——.

Pravilnost gorenjih podatkov potrjujem in izjavljam, da za nakazilo povišice ni nobenega zadržka.

Posebne opombe: ——— dne ——— 19——.

Opombe:
Prošnje je nasloviti: Za nakazilo položajne plače na ministrtvo prosvete v Beogradu, vse druge na šolski oddelek velikega župana v dotični oblasti. (Sedaj še prosvetni oddelek v Ljubljani).

Priloge: 1. Overovljeni prepis rešenja. (Tiskovina se dobi v Učiteljski tiskarni).

2. Po usposobljenostnem izpitu samo, kadar se prosi za 100% povišček pete grupe položajne plače, tudi overovljeni prepis usposobljenostnega izpričevala.

3. Uverjenje o službeni dobi in službovanju, overovljenega od šolskega upravitelja in okrajnega šolskega nadzornika na podlagi osebne popisnice (uslužbenškega lista). (Tiskovino tega izkaza se naroča v Učiteljski tiskarni).

Rok za vlaganje Prošnja in vse priloge ter overovljenje je takse prosto po čl. 128. čin. zak. in čl. 6., toč. 9 taksnega zakona.

Službena pot: Prošnje je vlagati pri šolskem vodstvu, kjer je prosilec nameščen.

Za povišico položajne plače je treba vedno napraviti samostojno prošnjo.

Ocena: V zmislu čl. 48. čin. zak. se izgubi s slabo oceno leto, v katerem je bil kdo slabo ocenjen za osnovno plačo; v zmislu čl. 59. čin. zak. pa leto s slabo oceno za položajno plačo. Tudi z disciplinsko obsodbo se prepove lahko napredovanje po teh členih. V poštevek pride le javno izdana komisijaska ocena, in sicer za vsa leta od zadnje povišice osnovne, oziroma položajne plače. Če je kak zadržek v tem oziru, vpiše to srezki šolski nadzornik na podlagi ocen, ki jih ima tudi prosilec v rokah, spodaj v posebni opombi.

— **§ Prošnje za železniške legitimacije** pošiljajo šolska vodstva direktno direktaciji državnih železnic, ne potom okrajnega šolskega sveta.

— **§ Znižane vožnje na železnicah za državne uradnike.** Učiteljska tiskarna je založila formularje tiskane prošnje za znižano vožnjo v smislu novega pravilnika o voznih olajšavah. Prošnje so v smislu pravilnika posebne za aktivne uradnike, posebne za upokojenice in posebne za rodbinske člane ter vdove in sirote državnih uradnikov. Aktivni uradniki imajo zase in za rodbinske člane vlagati prošnje pri svojih uradih, kjer so nameščeni; upokojenici, vdove in sirote potom delegacije financ

— **§ Prošnje za železniške legitimacije** je založila Učiteljska tiskarna, da se omogoči hitrejšje poslovanje v tem oziru in se prihrani uradom rubriciranje prošenj. Priporočamo posebno upokojenecem, da se jih združi več vkup (ki so skupaj v enem kraju) ter napravijo skupno vlogo potom Delegacije financ v Ljubljani, ki mora podatke potrditi. Za upokojenice je formular B. Če izpolni vsak upokojenec sam navedene rubrike, jih bo delegacija le kontrolirala in došlo delo hitreje izpod rok. Isto velja tudi za vdove in sirote državnih upokojenec, za katere je formular C. Za aktivne državne uradnike je formular A in za njihove rodbinske člane formular C.

— **§ Začasno se bodo izdajali le certifikati za polovično vožnjo**, ker legitimacije še niso tiskane. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razglašajo: Objava glede uradniških železniških legiti-